

DOMINO

Orkesterin alkutaipaleen historia perustuu Juhani Nurilan muistelmiin (<http://www.vanhakalvia.fi/TarinoitaKalvialta.htm> > Juhani Nurila > Muistiinpanoja Domino-orkesterin ajoilta) ja Jaakko Nissin haastatteluun joulukuussa 2015.

Orkesteri perustettiin 1950. Orkesterin muusikot kuuluivat silloiseen Kälviän torvisoittokuntaan. Nuoret miehet olivat niin soittamisen intoa täynnä että päättivät perustaa oman orkesterin, koska torvisoittokunnan johtajat vaihtuivat tuhkatiheään eikä vastuullista johtajaa tuntunut löytyvän. Ensitöiksi piti hankkia haitari ja kontrabasso. Hagström-merkkinen pianohaitari löytyikin melkein heti lehti-ilmoituksen perusteella. Rummut saatiin soittokunnalta lainaksi. Omat rummut ostettiin TÄHTI -yhtyeeltä näiden lopettaessa. Kontrabassoa jouduttiin sitten odottamaan pidempään.

Yhtyeen ensimmäinen kokoonpano oli:

Heikki Nurila, klarinetti ja saksofoni

Juhani Nurila, hanuri

Markus Nurila, kitara ja trumpetti

Jaakko Nissi, rummut (baritonitorvi torvisoittokunnassa)

Myöhemmin samana vuonna orkesteriin liittyivät Elias Laine (trumpetti ja viulu) sekä laulusolistiksi Helena Korpi, jotka sittemmin avioituivat.

Jaakko Nissi teki iltapuhteina orkesterin ensimmäisen vahvistimen loppuvuodesta 1950 harjoittaessaan silloin vielä sähkömiehen ammattia kokkolalaisessa sähköliikkeessä, Teknossa. Jaakko kertoo: *"- Se oli putkivahvistin, jossa pääteasteessa oli 2 kpl EL6 putkia ja josta irtosi kokonaista 12 wattia. Vertaa nykyvahvistimiin, joista tehoa lähtee satoja watteja, mutta sillä teholla alettiin"*.

Vuoteen 1953 asti kompin muodostivat rummut (Jaakko Nissi) ja kitara (Markus Nurila). Jaakko lopetti 1953 ja hänen tilalleen tuli Joel Kerho. "Naapurin poika", joka oli perehtynyt maniskan soittamiseen ja jota Jaakko ehdotti muille orkesterin jäsenille rumpalinpestin täyttäjäksi hänen jälkeensä.

Näihin aikoihin löytyi kontrabassokin Jalasjärveltä, jonka Nurilan veljesten (Juhani ja Markus) isä haki Jalasjärveltä ja vannoi sen reissun tehtyään että: "*En ikään enään lähe kulijettahan kontrabassua enkä sonnia*".

Tällä kokoonpanomuutoksella mentiin vuoteen 1956, jolloin Juhani oli aika astua armeijan harmaisiin. Häntä tuurasi tuon vuoden Reino Porko. Noina aikoina orkesteriin liittyi myös Teuvalta Kälviälle muuttanut komppikitaristi Erkki Kuivasmäki. Satunnaisia keikkoja orkesterin kanssa teki myös hanuristi Mikko Peitso.

DOMINO-yhtyeen taival päättyi vuonna 1957 Heikki Nurilan jätettyä orkesterin. Veljekset Markus ja Juhani jatkoivat vuonna 1959 perustetun TAHTI-POJAT -yhtyeen riveissä.

Seuraavassa ote Juhani Nurilan muistelmista

"Naissolisti Helena Korpi herätti ansaittua huomiota jo siksi, että naissolisteja ei siihen aikaan orkestereitten mukana pahemmin liikkunut. Helena oli edustavan näköinen ja lisäksi hyvä laulamaan.

Ohjelmistoomme kuului sen ajan suosikkikappaleita. Fazerin musiikkikauppa toimitti kaikki julkaistut nuotit suoraan ilman eri tilausta. Teimme liikkeen kanssa lähetyksistä sopimuksen. Domino-valssi tietenkin kuului ohjelmistoomme. Silloin oli muodissa myös hitaat valssit. Niitäkin oli ohjelmistossamme useita. Oli tangoa, hitaita foxeja, foxtrotteja, yleensä vähän joka lajia.

Siihen aikaan orkestereitten pukeutuminen oli fiksumpaa kuin nykyisin. Ei verkkopaita päällä ollut asiaa näyttämöille. Mekin teetätimme oikein räätäilillä esiintymistakit, jotka olivat väriltään viininpunaiset. Myös housut, paidat ja "kissimirrit" kaulassa olivat kaikilla samanlaiset.

*Orkesterin eteen nuottitelineiksi teetätimme Karjalaisen Lassilla sellaiset mainosreklamat, joissa luki isoilla kirjaimilla: **DOMINO Puhelin Kälviä 8**. Sellaisia käyttivät siihen aikaan monet kuuluisat isot orkesterit aina Dallapeetä myöten. Niistä kait mekin mallia otettiin.*

Soittajat tilattiin ennen tanssinjärjestäjien taholta, eikä orkestereitten tarvinnut niitä itse kaupata kuten nyt. Dominon soittotilaukset otettiin Nurilan puhelimeen,

numeroon Kälviä 8. Veivipuhelin oli tuvan seinällä ja puhelimen päällä oli Almanakka, johon tilaukset sitten merkittiin ylös. Samaan allakkaan oli merkitty lehmien astutusajat, ja joskus kun tanssipaikalla järjestäjät halusivat merkitä tilauksia suoraan tuohon kirjaan, herätti merkintä: "Manta astutettu" ihmettelyä selaajalle. Soittoja olisi ollut paljon. Melkein joka lauantai ja sunnuntai-iltana kysyttiin moneen eri paikkaan. Nopeimmat ehtivät ensin. Siihen aikaan ei kyllä orkestereita ollut niin paljon liikkeellä kuin myöhemmin ja tämäkin vaikutti tilauksien määrään.

Siihen aikaan kuljimme keikoilla taxi-autolla. Pääasiassa meitä kuskasi Myllykankaan Topi. Hänellä oli iso ameriikan "Letukka", johon mahtui silloiset soittimen perätilaan, vain kontrabasso ja isorumpu olivat kattotelineessä auton ulkopuolella. Kerran muistan, kun mentiin junalla Eskolaan soittamaan, soittovehkeet vain vaunun sisälle ja ne purettiin Eskolan pysäkillä. Takaisin tultiin myös junakyydillä. En muista, mihin aikaan aamuyöstä juna tuli asemalle ja pääsimme takaisin Kälviälle. Muistan, että meillä oli matkaeväät mukana, joten nälkä ei päässyt yllättämään reissulla.

Joinakin talvina oli lumipyry tukkinut talosta maantielle menevän tien niin pahoin, että jouduimme viemään soittovehkeet maantienvarteen kirkkoreellä lykäten. Sama toistui yöllä, kun palasimme reissulta, vehkeet vain rekeen ja sakilla lykkäsimme kirkkoreen lasteineen Nurilaan. Joskus kelirikkoaikana mekin jäimme kiinni autoinemme. Sievissä olikin kerran traktori tienlaidassa valmiina hinaamaan kiinnijääneet autot pienestä maksusta kovemmalle tieosuudelle, josta sitten päästiin omin neuvoin jatkamaan matkaa. Siinä ei ollut asiaa "knappaskengissä" astua autosta ulos, kun oli kuraa puolisääreen. Aina näistäkin tilanteista selvittiin soittopaikalle ajoissa, kun kuski tiesi varata aikaa kelirikon takia.

Soittopaikkakunnat olivat Keski-Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja sitten pohjoiseen päin tuonne Raahen seudulle. Myös ruotsinkielisellä alueella soitimme paljon siihen aikaan. Silloin ei tarvinnut lähteä kovin kauaksi, koska soittoja riitti lähempänäkin.

Haapajärvellä soitimme "Kaunistossa" aina molemmat illat: lauantai- ja sunnuntai-illan. Yövyimme paikallisessa matkustajakodissa, koska ei kannattanut ajaa välillä kotiin, (siihen aikaan Haapajärvi oli kaukana!).

Nivalan Tuiskula oli pitkään vakiopaikkamme. Siellä olivat toimitsijoina Viljamaan Otto ja Hosion Oskari. Nämä herrat hoitivat urheiluseuran tanssipaikan todella huolellisesti ja kannattavasti.

Evijärvellä oli senaikaiseksi iso tanssilava, muistaakseni "Kesämaja" niminen. Siellä myös vierailimme kesätansseissa monesti kesässä. Väkeä liikkui siellä paljon. Samoin soitimme muissakin Järvisseudun pitäjissä: Kortesejärvellä, Lappajärvellä, Vimpelissä, ym. Usein keikkamatka suuntautui samoille seuduille pitkiäkin aikoja, käviväthän

naapuripaikkakuntien tanssinjärjestäjät kuuntelemassa orkestereita ja tilaisuuden tullen tilasivat orkesterin omaan tanssipaiikkaansa soittamaan. Ei muuta ko varausmerkintä "almanakhan" ja kaupat oli sillä selevä.

Halkokarin lava oli myös siihen aikaan suosittu tanssipaiikka. Sinne kerääntyi paljon tanssiyleisöä lähiseudulta. Lavalla esiintyi orkestereita aina Etelä-Suomea myöten, mutta maakunnan omat orkesteritkin saivat soittotilaisuuksia kiitettävästi.

Myös keskiviikkoisin järjestettiin tansseja niin Halkokarilla kuin muillakin lavoilla ja maakunnan seurantaloillakin tanssittiin keskiviikkotansseja. Näin ollen soittoa oli kolmekin kertaa viikossa.

Puhallinsoittimille kirjoitettiin stemmat omiin kovakantisiin nuottikirjoihin. Jokunen kirja on vielä jäänyt talteen, toiset taasen ovat lainareissulta palaamatta. Harjoittelimme enimmäkseen Nurilan tuvassa melkein joka sunnuntaipäivä. Harjoitukset alkoivat heti puolenpäivän jälkeen, kun kukin oli heräillyt edellisen yön reissuväsymyksestä. Kyllä silloiset talon vanhemmat ihmiset saivat kuunnella musiikkia varmasti tarpeeksi. Joskus jälestäpäin olen ihmetellyt heidän kärsivällisyyttä, olihan se melkoista meteliä tuvassa pyhäpäivisin.

Joskus harjoitukset venyivät niin pitkään, että vaivoin ehti syömään, ennen kuin lähdettiin sunnuntaikeikalle taasen soittamaan."